

קינה # 8- ארזי הלבנון [כ"א]

מסכת עבודה זרה דף י"ח עמוד א'- כשעה שיצאו שלשתן, צדקו עליהם את הדין. הוא אמר; "הצור תמים פעלו", ואשתו אמרה; "קל אמונה ואין עול". כחו אמרה "בדול העצה ורכ העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי נור". אמר רבי- גדולים צדיקים הללו שנודמו ליהן שלש מקראות של צדוק הדין כשעת צדוק הדין.
פיט "אלה אזכרה" [מסוף של יוה"כ]- **אלה אזכרה ונפשי עלי אשפכה. לעשרה פרוגי מלוכה...**

...ולשהיצע למקום תפלין צנח ... **ענתה בת קול משמים; אם אשמע קול אחר, אהפך את העולם למים, לתוה ונהו אשית הדומים, בקול מר ליצר נשמתו. שרפי גזרה היא מלקני קבלה משעשעי דת יוקים...[מן פנה לנו שלשת ימים, עד שנדע אם נגזר הנדבר מעלה צעקו כמרה; "זו תוכה זוו מפרומים, אם אנו תיכים ואשמים נסבל בגזנת מלא כממים...טהר נבי ישמעאל עצמו...ועלה שכרה?" ...**
לפרום ושאל מאת האיש לבוש הבדים
ונן לו; "קבלו עליכם צדיקים וידידים כי שמעתי מאחורי הפרגוד כי בזאת אתם נלכדים."

שיחה ל' כסכת [יום הקדיש הכללי], מו"ר הרב יהודה עמיטל זצ"ל³

הציר השני – זו כפיפות קומה כלפי שמיא, זו המוצאת את כיוונה בדברי משה רבינו: "הצור תמים פעלו כי כל זרכיו משפט" (דברים ל"ב/ד)

ציר האחד היוו זעקת השאלה התהומית עם זעקת התביעה כלפי מעלה:
 • "אלי אלי למה עזבתני" (תהילים כ"ב, ב)
 • "צדיק אמה ה' כי אריב אליך אך משפטים אנדר אותך מדוע דרך רשעים צלמה שלו כל בנדי בנד" (ירמיהו י"ב, א)
 • "טהור עינים מראות נע והביט אל עמל לא תוכל למה תביט בוגדים פטריש בכלע נשע צדיק ממנו" (חבקוק א', יג)

מצד אחד – השאלה הבדולה: למה פינך תסתיר ממנו, למה שכחתי, למה עזבתני? נכון – נסתרים אך מצד שני, מרכינה כנסת דרכי ה', אבל אתה חונן לאדם דעת, חוננת בנו שכל ותבונה אנושית, ולפי התבונה האנושית אין ישראל ראשה כאנחנו, כל הצדקה לשריפת עשרות אלפי תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא מעולם. אין חטא – ככד ככל שיהיה – שיכול להצדיק בעיני כשר ודם את שריפתן של עשרות אלפי אמהות כאשר תמים פעלו כי כל דרכי בדורעותיהן יוקי שדיים... אין התייחסות דתית-אמונית בנה ללא זעקת התביעה הזאת...

ישנה סתירה שלא נתנה ליישוב בין שתי הגישות הללו. אך זה כוחה של כנסת ישראל; שעל אף התמיהות שאין להן כל ישוב – היא מצדיקה על עצמה את הדין. זה הניסיון הבדול של כנסת ישראל, **הניסיון האחרון כשלהי הגולה ולפני הגאולה.**

סייון רהב-מאיר- לא פגשתי מעולם את אלי וזל. ראיתי אותו פעם אחת, מרחוק, לפני כמה שנים. זה היה בכותל המערבי, בחג השבועות, והוא התפלל לצד הרב בינה שישבת "נתיב אריה". הופתעתי. תמיד דמיינתי אותו כקוקטיילים עם שועי עולם, נואם באום או באיזה אירוע יוקרתי, לא מצטופף בסלית עם עוד רכבות מתפללים ישראלים. הבוקר הרמתי טלפון לרב בינה, ושמעתי לראשונה על פרק לא מוכר בחייו של ניצול השואה, הסוכר המפורסם, חתן פרס נובל, ... "כמשך 48 שנים ראופות אלי ויזל הגיע אליי הכיתה בכל ליל שבועות, ללימוד רצוף. ... אלי ידע ללמוד. ידע לשאול ולהקשות ולתרוץ. הוא היה מורה נהדר. חצי לילה היינו מתווכחים. כשהייתה לו ביקורת על התנהגות של אנשים, אמרתי: 'עוזב את היהודים, בוא נעסוק ביהדות'. היינו לומדים ספר ששמו 'מנחת חינוך', שעוסק כתר"ג המצוות, והתעמקנו ככל פעם בכמה מצוות. נדמה לי שסיימנו כשלושים-ארבעים מתוך כל תר"ג (613) המצוות. 'לפני שנתיים הוא כבר היה חולה, אבל לא ויתר. בסעודה, כרגיל, הוא שר זמירות חסידיות מבית אבא, כמנינות של חסידות ויזניץ, ואחר כך, בגלל מצבו, למדנו 'רק' שעה וחצי והוא חזר לישון. לפנות בוקר, תמיד, ירדנו יחד לכותל לתפילת שחרית של חב. הוא תמיד ביקש לקרוא את ההפטרה. אנשים לא יודעים כמה הוא היה באה ביהדותו, כמה אציל ועדין ורך הוא היה, כמה ישראל הייתה חשובה לו וכמה תרם לה בדרכו השקטה, בדרכים שאי אפשר עדיין לספר.

...וכך סיים הרב בינה: "לא פעם עלו בו שאלות כאמונה, שאלות קשות, הרגשתי, דווקא ליד הכותל, כירושלים כירת ישראל, שהמראות מאושוויץ חוזרים אליו. אבל היה חשוב לו להמשיך את השרשרת, שהיחזת לא תנתק, לא תפסיק."

³<http://etzion.org.il/he/%D7%A9%D7%99%D7%97%D7%94-%D7%9C%D7%99-%D7%91%D7%98%D7%91%D7%AA-%D7%99%D7%95%D7%9D-%D7%94%D7%A7%D7%93%D7%99%D7%A9-%D7%94%D7%98%D7%9C%D7%9C%D7%99>